

Economische betekenis Kennispark Twente.

Rapportage – maart 2025

Edwin van de Wiel

e.vandewiel@kennispunttwente.nl

06 – 21 27 40 70

Ruud Esselink

r.esselink@kennispunttwente.nl

06 – 25 74 59 69

Opdrachtgever

Kennispark/Gemeente Enschede

T.a.v. Bertyl Lankhaar

Inhoud

Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding	6
1.2 Gebiedsafbakening	6
1.3 Onderzoeksverantwoording	7
Vestigingen en banen.....	9
2.1 Totaal naar deelgebied	10
2.2 Stuwend en verzorgend	13
2.2 Uitsplitsing naar sector	17
2.3 Uitsplitsing naar grootteklasse	20
2.3 Kernposities	23
Toegevoegde waarde.....	24
3.1 Even vooraf	25
3.2 Totaal naar deelgebied	26
3.3 Toegevoegde waarde naar sector	28
3.3 Toegevoegde waarde kernposities	30
Bijlagen.....	31
1 Indeling sectoren (SBI 2008).....	32
2 Indeling Stuwend en Verzorgend	33
3 Ontwikkeling aantal banen Stuwend en Verzorgend naar afdeling	34
4 Aantallen naar BCI-clusters.....	36

Kennispark in regionaal perspectief

In 2023 werkten 10.880 personen op Kennispark. Dat is 11 procent van de werkgelegenheid in Enschede en 3 procent van de werkgelegenheid in Twente.¹

Marktaandeel werkgelegenheid en toegevoegde waarde gestegen

De positie van Kennispark naar werkgelegenheid en toegevoegde waarde is gestegen. Dat betekent dat de ontwikkeling van de werkgelegenheid sterker is toegenomen dan gemiddeld in Enschede en in Twente als geheel (Kennispark +21%; Enschede +15% en Twente +13% in de periode 2009-2023). Voor de toegevoegde waarde is deze ontwikkeling sterker geweest dan de toename van de werkgelegenheid. Op Kennispark is de toegevoegde waarde per (extra) werknemer groter is geweest dan in Enschede en Twente. Er is op Kennispark bij wijze van spreken meer werk verzet dan op basis van de extra handen (en hoofden) mag worden verwacht..

De toegevoegde waarde van Kennispark bedroeg in 2014 €616 miljoen (eerdere cijfers niet beschikbaar). Negen jaar later is dat €973 miljoen, wat betekent dat de toegevoegde waarde tussen 2014 en 2023 met 58 procent is gegroeid. In Enschede bedroegen de toename 24 procent en in Twente 25 procent. Het lokale en regionale marktaandeel van Kennispark is de afgelopen jaren dan ook toegenomen, zowel voor wat betreft werkgelegenheid als toegevoegde waarde.

Naar aandeel vestigingen bekeken neemt het belang van Kennispark voor de Enschedese en Twentse economie wel af. Dat geldt overigens voor alle bedrijventerreinen en kantoorlocaties in Twente en Nederland. Het aantal zzp-ers in Nederland is sterk gestegen en deze zijn doorgaans gevestigd in de woning van de zzp-er zelf. Daarom neemt het aandeel vestigingen op werklocaties af.

¹ Er is in deze rapportage gebruik gemaakt van BIRO als databron voor vestigingen en werkgelegenheid in plaats van het Enschedese Vestigingenregister. Dit gemeentelijke vestigingenregister is eind 2024 stopgezet. Cijfers kunnen hierdoor beperkt afwijken van 2023-cijfers over Kennispark afkomstig uit het Enschedese Vestigingenregister.

Sterk stukje Twentse economie

Kennispark is een klein stukje Twente. Het is ongeveer 200 ha groot. Dat is overigens inclusief de (studenten)woningen en sportfaciliteiten op de UT campus. De totale oppervlakte van Twente bedraagt zo'n 1.500 km², dat is 150.000 ha. Op 0,13 procent van de grondoppervlakte van Twente wordt 3,9 procent van toegevoegde waarde gerealiseerd en in 3,1 procent van de werkgelegenheid geconcentreerd.

Kennispark is een dynamische werklocatie waarin een relatief hoge en hoogwaardige banendichtheid zich mede vertaalt in een hoog verdienvermogen. Dat het gebied zich economisch doorontwikkelt, blijkt mede uit de vraag naar personeel. Ook naar aantal geplaatste vacatures is Kennispark een bijzonder stukje Enschede en Twente. Van de vacatures die in de afgelopen vier jaar in Enschede zijn verschenen, kwam 25,8 procent van vestigingen op Kennispark.² Het aandeel van Kennispark in Twente voor wat betreft geplaatste vacatures is 7,2 procent.

Kerncijfers

Kerncijfers Kennispark Twente

	2009	2015	2022	2023	'09-'23	'22-'23
Aantal vestigingen	380	393	422	464	84	42
Aantal banen	8.960	8.860	10.410	10.880	1.920	470
Toegevoegde waarde (in € miljoen)³	-	€ 629	€ 966	€ 973	-	€ 7,0

Bron: BIRO en LISA; bewerking: Kennispunt Twente

Kennispark Twente – positie in gemeente Enschede

	2009	2015	2022	2023
Aandeel in totaal aantal vestigingen	3,5%	3,3%	2,9%	2,9%
Aandeel in totaal aantal banen	10,8%	10,6%	11,2%	11,4%
Aandeel in totale toegevoegde waarde (in € miljoen)	-	10,9%	13,8%	13,7%

Bron: BIRO en LISA; bewerking: Kennispunt Twente

Kennispark Twente – positie in regio Twente

	2009	2015	2022	2023
Aandeel in totaal aantal vestigingen	0,8%	0,8%	0,7%	0,7%
Aandeel in totaal aantal banen	2,9%	2,9%	3,1%	3,1%
Aandeel in totale toegevoegde waarde (in € miljoen)	-	3,1%	3,9%	3,9%

Bron: BIRO en LISA; bewerking: Kennispunt Twente

² Het betreft het aantal vacatures van directe werkgevers (dus geen arbeidsbemiddeling) in postcodegebieden 7521 en 7522 is verschenen. Dit gebied is ruimer dan Kennispark en omvat naast meer solitaire vestigingen zoals Revalidatiecentrum Roessingh bijvoorbeeld ook de kleine bedrijventerreinen 't Sander en Rigtersbleek/Tubantia en winkellocatie Tweekelerveld.

³ De toegevoegde waarde van Kennispark bedroeg in 2014 € 616 miljoen. Negen jaar later is dat € 973 miljoen, wat betekent dat de toegevoegde waarde tussen 2014 en 2023 met 58 procent gegroeid is.

1.

Inleiding.

1 Inleiding

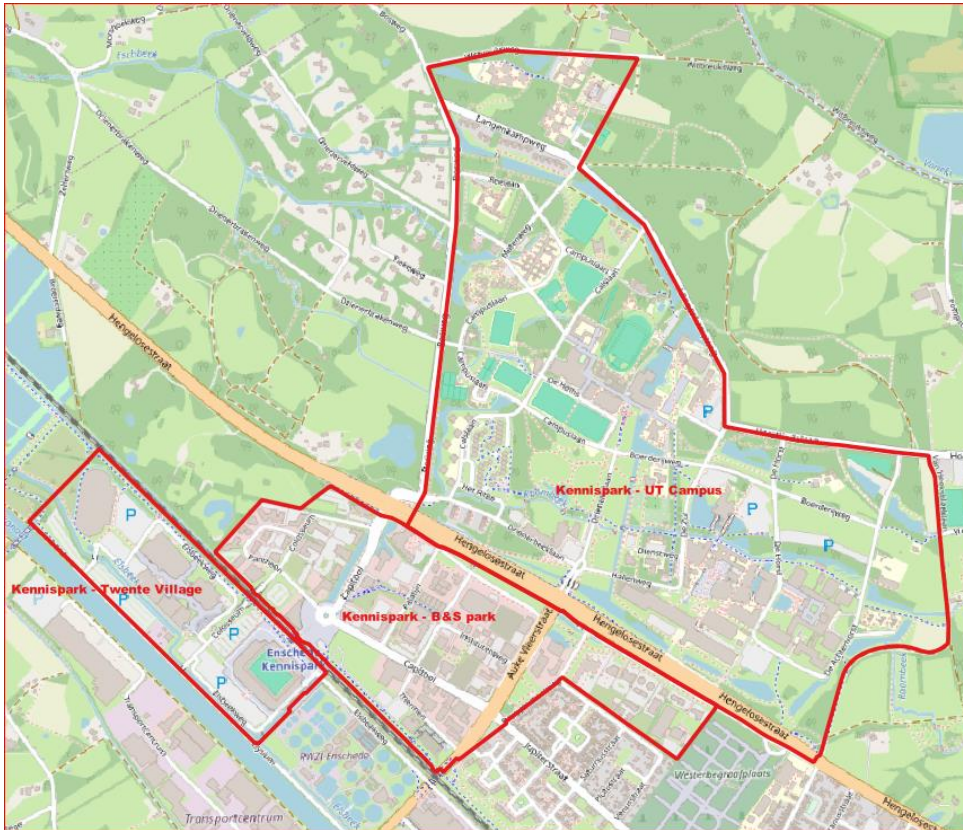
1.1 Aanleiding

De Stichting Gebiedsorganisatie Kennispark Twente heeft behoefte aan actuele informatie over vestigingen die op het park gevestigd zijn en ook het economisch functioneren van deze vestigingen.

Inzicht in de omvang, samenstelling en ontwikkeling van bedrijvigheid op Kennispark ondersteunt de gebiedsorganisatie Kennispark bij transformatie-opgave van bedrijvenpark naar een campusomgeving en de uitbouw van Kennispark naar een dynamische toplocatie in 2030.

1.2 Gebiedsafbakening

In de voorliggende rapportage sluiten we qua onderzoeksgebied aan bij de ruimtelijke afbakening zoals de gemeente Enschede deze ook hanteert voor Kennispark. Het gebied bestaat uit drie deelgebieden, namelijk UT Campus, B&S-park en Twente Village. De drie deelgebieden onderscheiden zich van elkaar. Zo heeft Twente Village een sterk accent op sport, recreatie en entertainment, herbergt B&S-park meer innovatiegedreven bedrijvigheid en zakelijke dienstverlening, en de UT Campus omvat naast het Universiteitscomplex ook de start-up locatie The Gallery en de High Tech Factory.

1.3 Onderzoeksverantwoording

In de rapportage zoomen we in op de directe economische betekenis van op Kennispark gevestigde bedrijven en organisaties. Het eerste deel richt zich op stand en ontwikkeling van het aantal vestigingen en aantal banen. Daarbij worden naast het totaal ook uitsplitsingen gemaakt naar stuwend en verzorgend en naar sector. Verder geeft het rapport inzicht in de omvang van op Kennispark gevestigde kernposities: 'Medtech', 'Chiptech', 'Robotica', 'Advanced manufacturing', 'Materials' en 'Smart IT'. De gehanteerde bron voor de in dit hoofdstuk opgenomen overzichten is het provinciale vestigingen- en werkgelegenheidsregister **BIRO**⁴⁵. Werkgelegenheidscijfers zijn volgens de richtlijnen van BIRO afgerond op tientallen.

⁴ BIRO: Bedrijven en Instellingen Register Overijssel.

⁵ Er is in deze rapportage gebruik gemaakt van BIRO als databron voor vestigingen en werkgelegenheid in plaats van het Enschedese Vestigingenregister. Dit gemeentelijke vestigingenregister is eind 2024 stopgezet. Cijfers kunnen hierdoor beperkt afwijken van 2023-cijfers over Kennispark afkomstig uit het Enschedese Vestigingenregister.

Het tweede deel van het rapport zoomt in op de toegevoegde waarde (het verschil tussen verkoop- en inkoopwaarde van een product of dienst) van vestigingen op Kennispark. We laten dan dezelfde uitsplitsingen zien. De gebruikte gegevens zijn afkomstig van LISA⁶.

In de bijlagen bevat bijlage 1 een indeling van de in dit rapport onderscheiden sectoren opgenomen. Bijlage 2 geeft een overzicht van welke SBI 2008 afdelingen tot de stuwende dan wel verzorgende sector behoren, waarna in bijlage 3 het aantal banen in de stuwende en verzorgende sector per afdeling is opgenomen. De laatste bijlage, bijlage 4, toont per deelgebied het aantal vestigingen en aantal banen voor specifieke door BCI (Buck Consultants International) onderscheiden clusters.

⁶ LISA is het landelijke vestigingen- en werkgelegenheidsregister en verrijkt sinds een aantal jaren haar gegevens over vestigingen en werkzame personen met cijfers over productie en toegevoegde waarde (zie ook www.lisa.nl).

2.

Vestigingen en
banen.

2 Vestigingen en banen

2.1 Totaal naar deelgebied

Vestigingen

2023:

464

vestigingen

In totaal zijn er per april 2023 464 vestigingen te vinden op Kennispark. Dit zijn er 84 meer dan 14 jaar geleden (+22%). Het grootste deel is gevestigd op B&S-park (63%). De sterkste toename van het aantal vestigingen heeft plaatsgevonden op UT Campus (+74%).

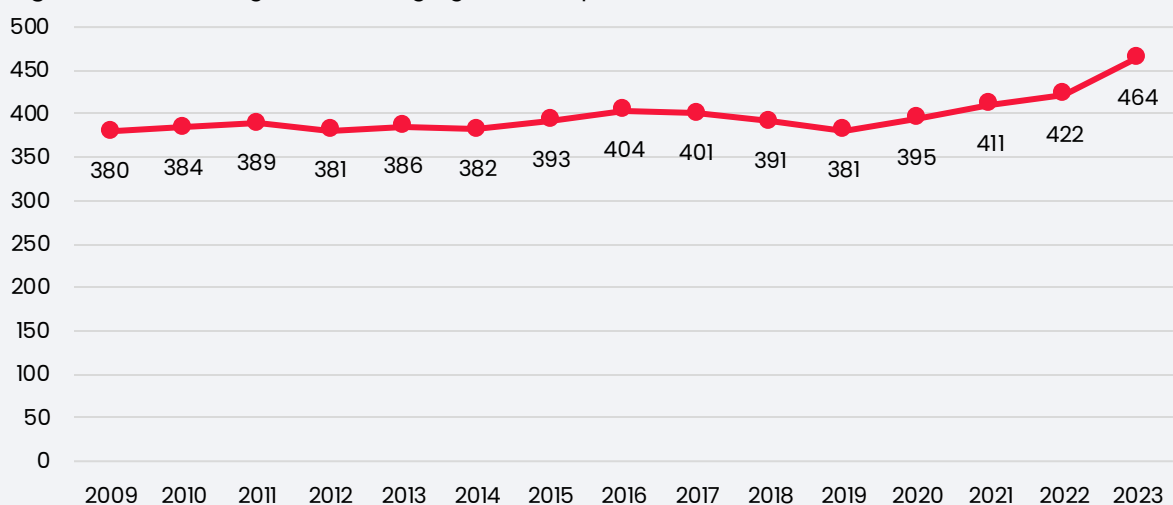
Tabel 1

Ontwikkeling aantal vestigingen Kennispark, uitgesplitst naar deelgebied (2009-2023)

	2009	2015	2022	2023	'09-'23	'22-'23
Twente Village	23	15	23	26	3	3
B&S-park	273	268	279	292	19	13
UT Campus	84	110	120	146	62	26
Kennispark totaal	380	382	422	464	84	42

Bron: BIRO; bewerking: Kennispunt Twente

Figuur 1: Ontwikkeling aantal vestigingen Kennispark, Enschede (2009-2023)

Bron: BIRO; bewerking: Kennispunt Twente

Banen

2023:
10.880
banen

De 464 vestigingen op Kennispark herbergen een werkgelegenheid van 10.880 banen. In 2009 lag het aantal banen nog onder de 9.000. De groei van het aantal banen op Kennispark wordt voor het grootste deel gedragen door de UT Campus (+43%). Het aantal banen in Twente Village is in 2018 sterk gedaald

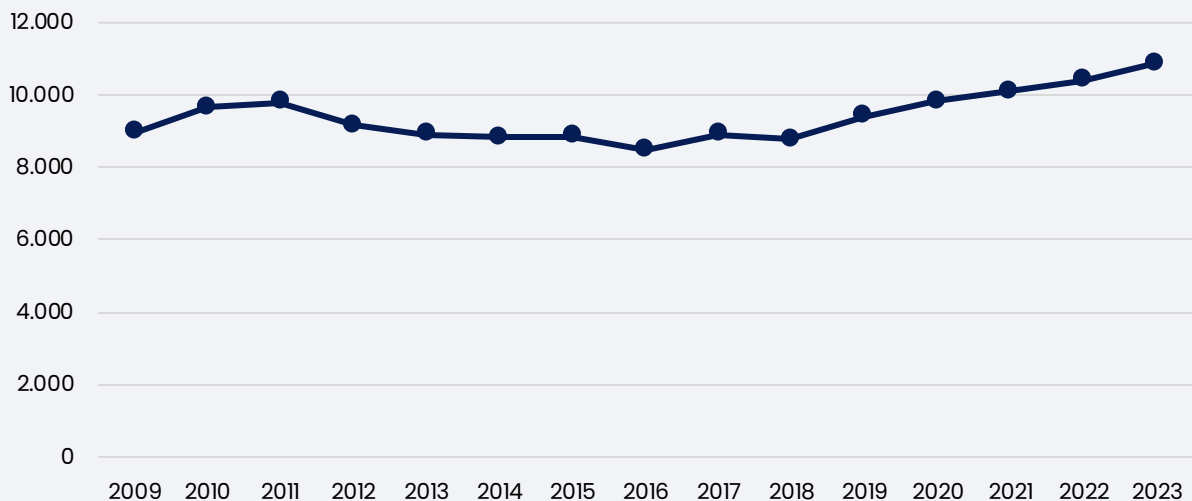
Tabel 2

Ontwikkeling aantal banen Kennispark, uitgesplitst naar deelgebied (2009-2023)

	2009	2015	2022	2023	'09-'23	'22-'23
Twente Village	1.100	990	390	420	-690	30
B&S-park	4.570	4.490	5.610	5.750	1.180	140
UT Campus	3.290	3.380	4.400	4.710	1.420	310
Kennispark totaal	8.960	8.860	10.410	10.880	1.920	470

Bron: BIRO; bewerking: Kennispunt Twente

Figuur 2: Ontwikkeling aantal banen Kennispark, Enschede (2009-2023)

Bron: BIRO; bewerking: Kennispunt Twente

Positie in gemeente en regio

2023:

11,4%

banen

In totaal is in 2023 11,4 procent van de Enschedese werkgelegenheid gevestigd op Kennispark. Sinds 2018 is dat aandeel elk jaar licht toegenomen. Van alle Enschedese vestigingen heeft 2,9 procent een plek op Kennispark. Dit aandeel is de afgelopen jaren gekrompen, o.a. door groei van het aantal ZZP'ers in Enschede.

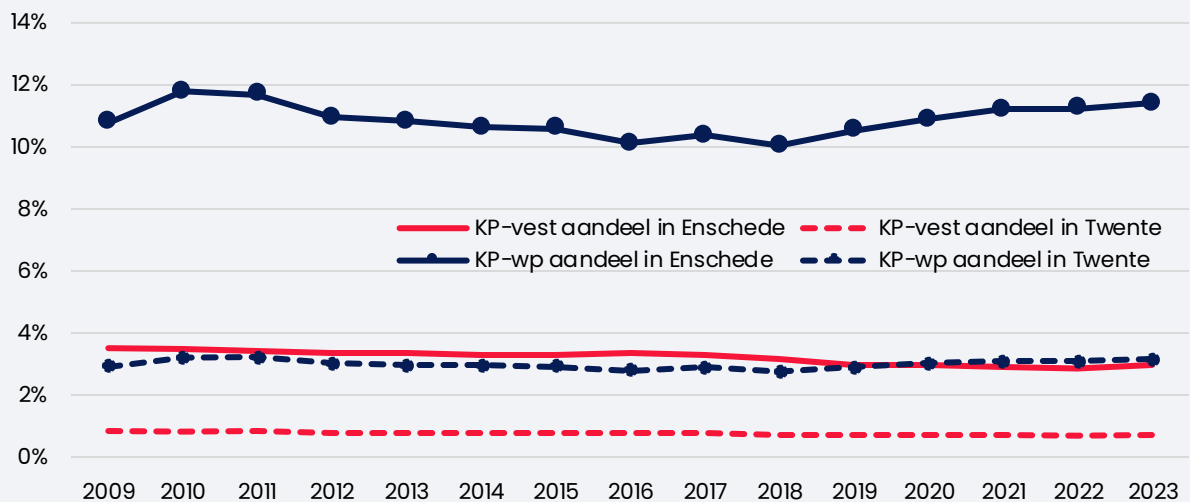
Tabel 3

Aandeel Kennispark in totaal Enschede en totaal Twente (2009-2023)

	2009	2015	2022	2023
Vestigingen				
- Enschede	3,5%	3,3%	2,9%	2,9%
- Twente	0,8%	0,8%	0,7%	0,7%
Banen				
- Enschede	10,8%	10,6%	11,2%	11,4%
- Twente	2,9%	2,9%	3,1%	3,1%

Bron: BIRO; bewerking: Kennispunt Twente

Figuur 3: Aandeel Kennispark in totaal Enschede en totaal Twente (2009-2023)

Bron: BIRO; bewerking: Kennispunt Twente

2.2 Stuwend en verzorgend

De werkgelegenheid is te verdelen over stuwende en verzorgende bedrijven en instellingen. Kort gezegd zetten **stuwende** bedrijven en instellingen het leeuwendeel van hun producten of diensten af buiten de regio. Stuwende bedrijven en instellingen zijn dan ook meer op 'export' gericht. Daarmee wordt bedoeld dat deze bedrijven als het ware inkomsten genereren voor de regio door (met name) goederen en/of diensten te verkopen buiten de regio. **Verzorgende** bedrijven zijn primair bedoeld om in de behoeften van stuwende bedrijven en de regionale bevolking te voorzien.

De indeling van stuwende en verzorgende bedrijven en instellingen is uitgevoerd op het niveau van SBI08-afdelingen (dus niet op het niveau van afzonderlijke vestigingen). Zo is bijvoorbeeld de onderwijssector, en daarmee ook de universiteit, volledig ingedeeld bij de verzorgende sector. De indeling van stuwende en verzorgende sectoren is opgenomen in de bijlage.

Vestigingen

2023:

70%

is stuwende
bedrijvigheid

In totaal behoort in 2023 70 procent van de vestigingen op Kennispark tot de stuwende sector. Het aantal vestigingen in zowel de stuwende als de verzorgende sector is sinds 2009 groeiende. Op B&S-park en ook op UT Campus ligt het accent op stuwend, Twente Village heeft meer verzorgende dan stuwende vestigingen.

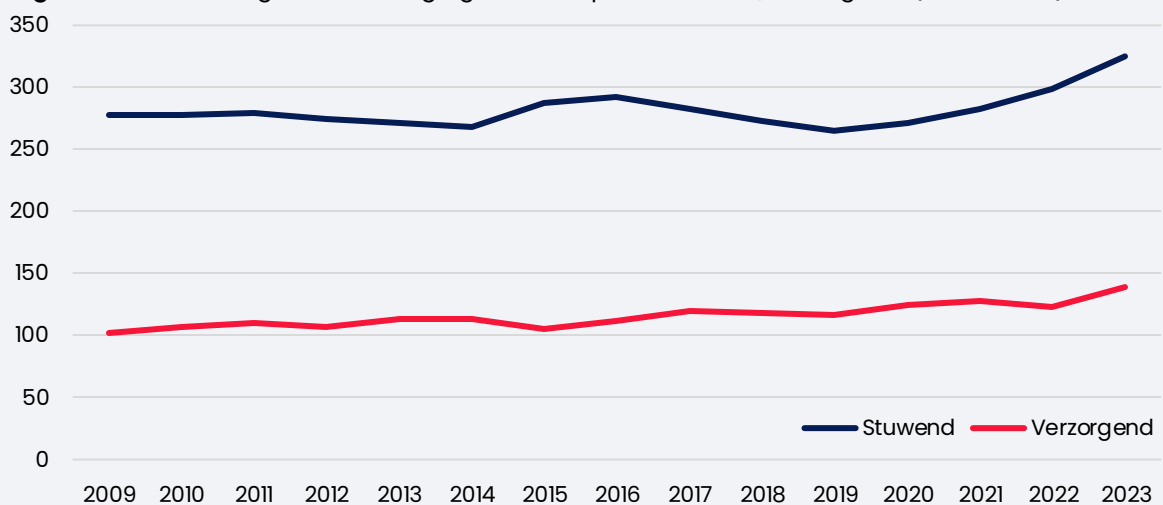
Tabel 4

Aantal vestigingen Kennispark, uitgesplitst naar stuwend/verzorgend en per deelgebied (2009-2023)

	2009	2015	2022	2023	'09-'23	'22-'23
Twente Village						
- Stuwend	10	3	6	7	-3	1
- Verzorgend	13	12	17	19	6	2
B&S-park						
- Stuwend	213	212	221	228	15	7
- Verzorgend	60	56	58	64	4	6
UT Campus						
- Stuwend	55	72	72	90	35	18
- Verzorgend	29	38	48	56	27	8
Kennispark totaal						
- Stuwend	278	287	299	325	47	26
- Verzorgend	102	106	123	139	37	16

Bron: BIRO; bewerking: Kennispunt Twente

Figuur 4: Ontwikkeling aantal vestigingen Kennispark, stuwend/verzorgend (2009-2023)

Bron: BIRO; bewerking: Kennispunt Twente

Banen

2023:

52%

banen behoort tot
stuwende sector

Waar qua vestigingen de stuwende sector veruit het sterkst vertegenwoordigd is op Kennispark, is de werkgelegenheid meer in balans. Zo valt in 2023 52 procent van de banen in de stuwende sector en 48 procent in de verzorgende sector. Het gemiddelde aantal banen per vestiging is in de verzorgende sector groter.

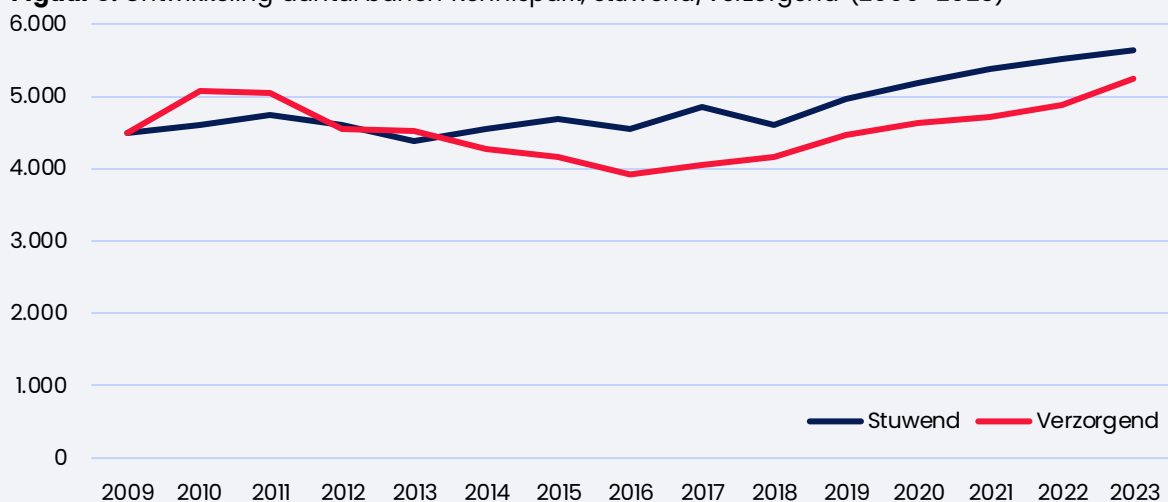
Tabel 5

Aantal banen Kennispark, uitgesplitst naar stuwend/verzorgend en per deelgebied (2009-2023)

	2009	2015	2022	2023	'09-'23	'22-'23
Twente Village						
- Stuwend	720	570	70	60	-660	-20
- Verzorgend	390	420	320	360	-30	40
B&S-park						
- Stuwend	3.630	3.890	5.120	5.180	1.550	70
- Verzorgend	940	600	500	570	-370	70
UT Campus						
- Stuwend	130	220	330	400	270	70
- Verzorgend	3.160	3.150	4.070	4.310	1.150	240
Kennispark totaal						
- Stuwend	4.480	4.560	5.520	5.640	1.160	120
- Verzorgend	4.480	4.270	4.890	5.240	760	360

Bron: BIRO; bewerking: Kennispunt Twente

Figuur 5: Ontwikkeling aantal banen Kennispark, stuwend/verzorgend (2009-2023)

Bron: BIRO; bewerking: Kennispunt Twente

Positie in gemeente en regio

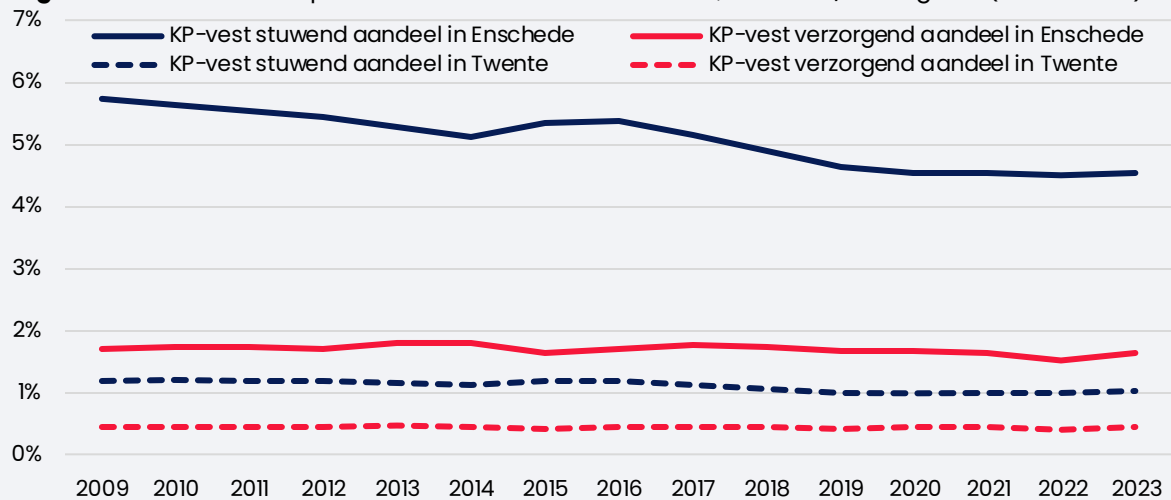
2023:

16%

van banen stuwende
sector Enschede

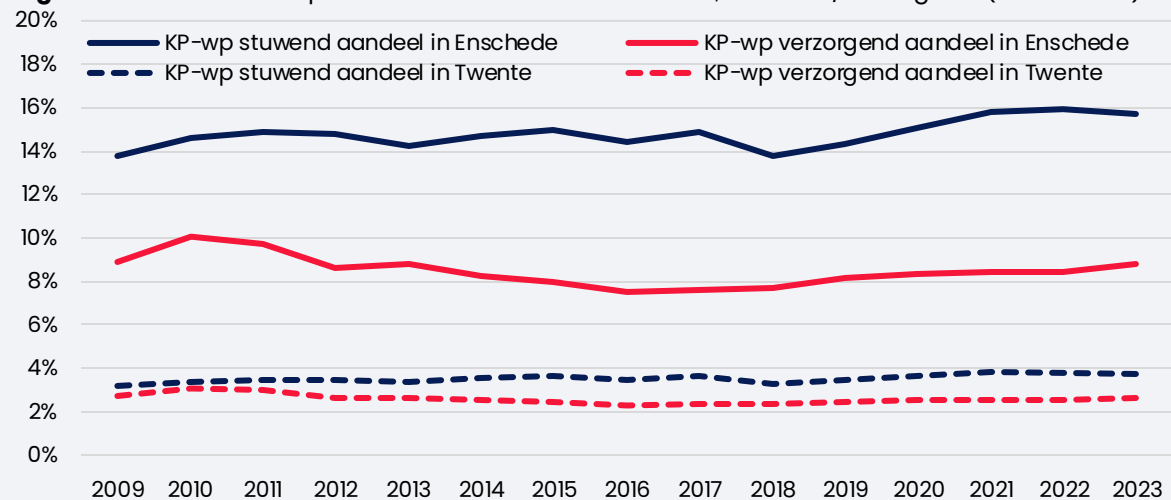
Als we kijken naar de positie van Kennispark dan neemt deze 16 procent van de stuwende en 9 procent van de verzorgende werkgelegenheid in Enschede voor rekening. In Twente is dat aandeel 4 en 3 procent. In de stuwende sector is het aandeel vestigingen in totaal Enschede licht gedaald en het werkgelegenheidsaandeel gestegen.

Figuur 6: Aandeel Kennispark in totaal Enschede en Twente, stuwend/verzorgend (2009–2023)

Bron: BIRO; bewerking: Kennispunt Twente

Figuur 7: Aandeel Kennispark in totaal Enschede en Twente, stuwend/verzorgend (2009–2023)

Bron: BIRO; bewerking: Kennispunt Twente

2.2 Uitsplitsing naar sector

Vestigingen en banen

2023:

4.800

banen in zakelijke
dienstverlening

Van de 464 vestigingen zijn er 277 actief in de zakelijke dienstverlening (60%). Deze sector is ook het hardst gegroeid. De meeste werkgelegenheid is eveneens te vinden in de zakelijke dienstverlening (44%), gevolgd door onderwijs (39%). De sterkste banentoename heeft plaatsgevonden in het onderwijs.

Tabel 6

Aantal vestigingen Kennispark, uitgesplitst naar sector (2009-2023)

	2009	2015	2022	2023	'09-'23	'22-'23
Industrie	27	32	31	34	7	3
Bouw	3	6	3	5	2	2
Consumentendiensten	25	28	45	52	27	7
Logistiek & Groothandel	33	34	23	32	-1	9
Zakelijke diensten	239	240	259	277	38	18
Financiële diensten	11	10	9	10	-1	1
Overheid	2	3	4	5	3	1
Onderwijs	15	13	18	17	2	-1
Zorg	25	26	30	32	7	2
Overig		1			0	0
Totaal	380	393	422	464	84	42

Tabel 7

Aantal banen Kennispark, uitgesplitst naar sector (2009-2023)

	2009	2015	2022	2023	'09-'23	'22-'23
Industrie	310	810	710	780	460	60
Bouw	10	60	10	20	10	10
Consumentendiensten	490	530	430	490	0	60
Logistiek & Groothandel	310	430	260	280	-30	20
Zakelijke diensten	4.220	3.600	4.750	4.800	580	50
Financiële diensten	190	60	60	60	-130	10
Overheid	80	60	20	20	-60	0
Onderwijs	3.070	3.030	3.990	4.240	1.170	250
Zorg	280	280	180	200	-80	20
Overig		<10			0	0
Totaal	8.960	8.860	10.410	10.880	1.920	470

Vestigingen en banen

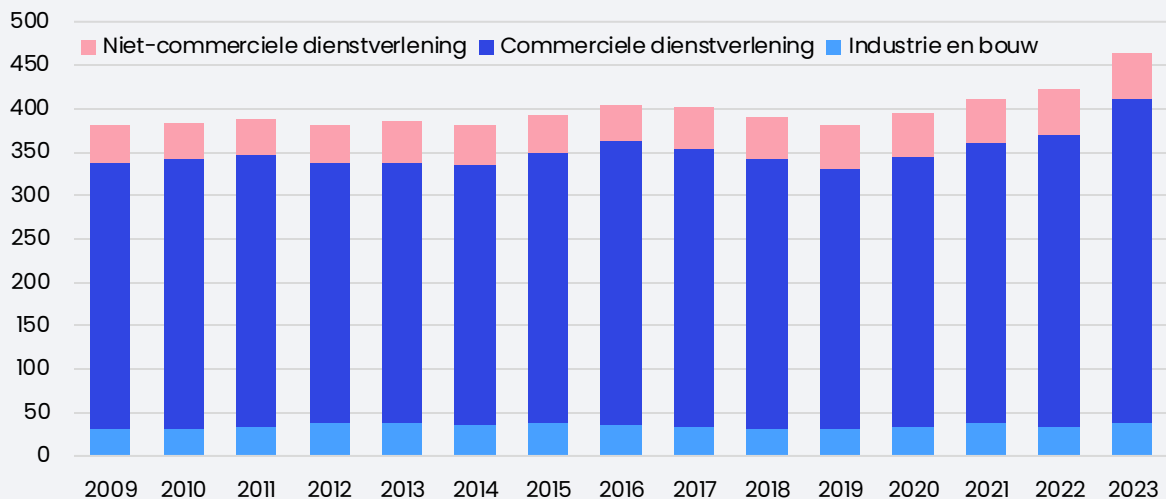
2023:

12%

vestigingen non-profit
goed voor 41% banen

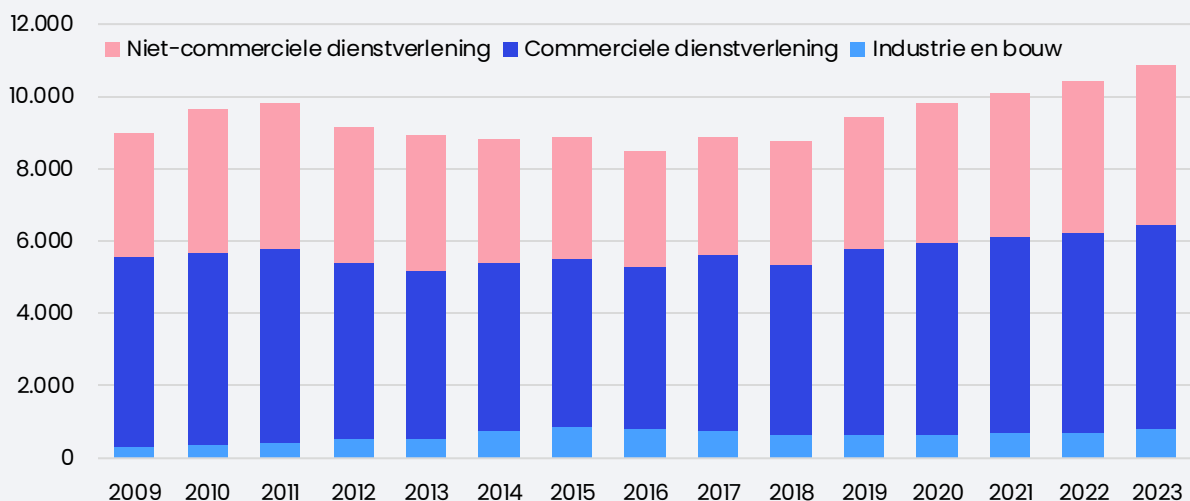
Als de niet-commerciële sectoren worden geclusterd dan is te zien dat deze in 2023 12 procent van het aantal vestigingen op Kennispark vormen en goed zijn voor 41 procent van de werkgelegenheid. Bij commerciële dienstverlening (consumentendiensten, logistiek & groothandel, zakelijke diensten, financiële diensten) is het beeld omgekeerd met 80 procent vestigingen en 52 procent banen.

Figuur 8: Ontwikkeling aantal vestigingen Kennispark, naar sectorgroep (2009–2023)

Bron: BIRO; bewerking: Kennispunt Twente

Figuur 9: Ontwikkeling aantal banen Kennispark, naar sectorgroep (2009–2023)

Bron: BIRO; bewerking: Kennispunt Twente

Positie in gemeente en regio

2023:

17%

van alle banen in
onderwijs Twente

De waarde van de op Kennispark gevestigde onderwijssector is groot. In totaal is in 2023 38 procent van de Enschedese werkgelegenheid in deze sector te vinden op Kennispark. Regionaal is dat aandeel 17 procent. Beide aandelen zijn ook groter dan in 2009. De lokale en regio bijdrage van de zakelijke dienstverlening heeft in 2023 een kleiner gewicht vergeleken met 2009.

Tabel 8

Aandeel vestigingen Kennispark in totaal Enschede en totaal Twente, uitgesplitst naar sector (2009 & 2023)

	Enschede		Twente	
	2009	2023	2009	2023
Industrie	5%	5%	1%	1%
Bouw	0%	0%	0%	0%
Consumentendiensten	1%	1%	0%	0%
Logistiek & Groothandel	3%	3%	1%	1%
Zakelijke diensten	8%	6%	2%	2%
Financiële diensten	6%	7%	2%	2%
Overheid	3%	9%	1%	3%
Onderwijs	3%	2%	1%	1%
Zorg	2%	2%	1%	0%
Overig	0%	0%	0%	0%
Totaal	4%	3%	1%	1%

Tabel 9

Aandeel banen Kennispark in totaal Enschede en totaal Twente, uitgesplitst naar sector (2009 & 2023)

	Enschede		Twente	
	2009	2023	2009	2023
Industrie	3%	9%	1%	2%
Bouw	0%	0%	0%	0%
Consumentendiensten	3%	3%	1%	1%
Logistiek & Groothandel	4%	3%	1%	1%
Zakelijke diensten	31%	24%	11%	9%
Financiële diensten	11%	4%	4%	2%
Overheid	2%	0%	1%	0%
Onderwijs	34%	38%	14%	17%
Zorg	2%	1%	1%	0%
Overig	0%	0%	0%	0%
Totaal	11%	11%	3%	3%

2.3 Uitsplitsing naar grootteklasse

Vestigingen en banen

2023:

183

vestigingen met 1
werkzaam persoon

Van de vestigingen op Kennispark behoort 39 procent tot de grootteklasse met 1 werkzaam persoon. Deze groep is ook het sterkst gegroeid. Qua banen is het beeld anders. De meeste banen zijn te vinden bij middelgrote en grote vestigingen. Het werkgelegenheidsbelang van middelgrote vestigingen is op Kennispark toegenomen.

Tabel 10

Aantal vestigingen Kennispark, uitgesplitst naar sector (2009-2023)

	2009	2015	2022	2023	'09-'23	'22-'23
ZZP (1 wp)	116*	115	144	183	67	39
Micro (2-10 wp)	143	153	136	138	-5	2
Klein (10-50 wp)	96	102	104	105	9	1
Middelgroot (50-250 wp)	21	19	35	35	14	0
Groot (250 wp en meer)	4	4	3	3	-1	0
Totaal	380	393	422	464	84	42

* Inclusief 20 vestigingen met 'geen WP'

Tabel 11

Aantal banen Kennispark, uitgesplitst naar sector (2009-2023)

	2009	2015	2022	2023	'09-'23	'22-'23
ZZP (1 wp)	100	120	140	180	90	40
Micro (2-10 wp)	640	660	580	600	-40	20
Klein (10-50 wp)	2.050	2.260	2.030	2.210	150	180
Middelgroot (50-250 wp)	1.940	1.800	3.170	3.150	1.210	-20
Groot (250 wp en meer)	4.240	4.020	4.490	4.740	500	250
Totaal	8.960	8.860	10.410	10.880	1.920	470

Vestigingen en banen

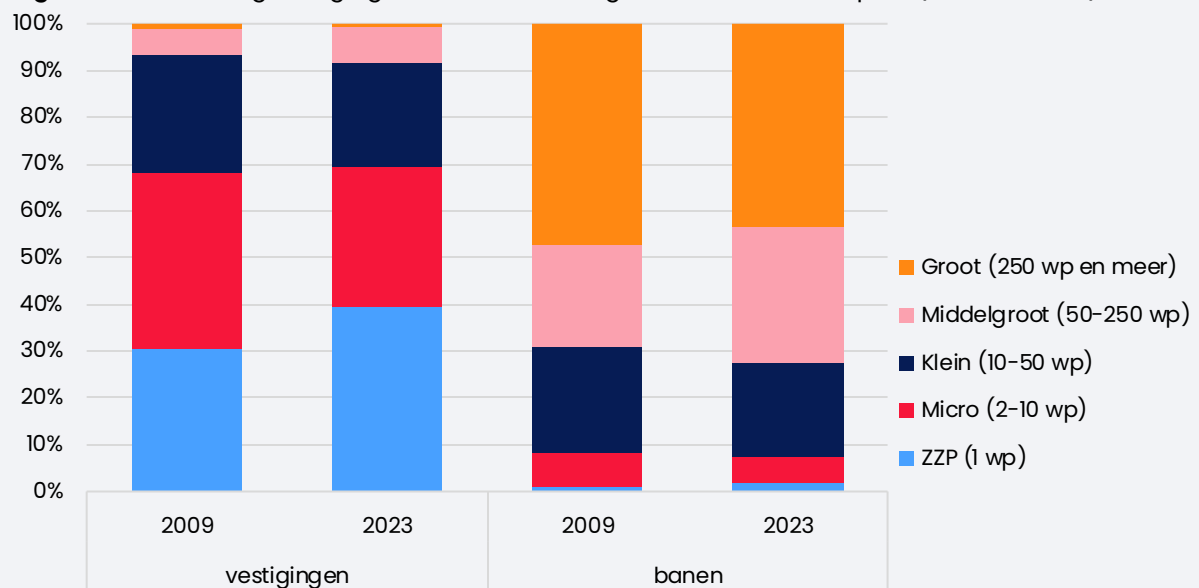
2023:

44%

van banen zit bij grote
vestigingen

Vestigingen met 1 werkzaam persoon zijn in 2023 samen goed voor 2 procent van de werkgelegenheid, en 39 procent van alle vestigingen op Kennispark. Een groot deel van de werkgelegenheid op Kennispark is te vinden bij een kleine groep grote vestigingen (1 procent van het aantal vestigingen en 44 procent van de banen).

Figuur 10: % verdeling vestigingen en banen naar grootteklasse, Kennispark (2009 en 2023)

Bron: BIRO; bewerking: Kennispunt Twente

Positie in gemeente en regio

2023:

7%

van alle banen bij
grote vestigingen
in Twente

In totaal zijn vestigingen met minimaal 250 werkzame personen op Kennispark goed voor 17 procent van alle banen bij grote vestigingen in Enschede. Regionaal is dat aandeel 7 procent. Tussen 2009 en 2023 is de regionale bijdrage naar grootteklasse beperkt gewijzigd. Wel is de regionale bijdrage van middelgrote vestigingen groter geworden, zowel qua vestigingen als qua banen.

Tabel 8

Aandeel vestigingen Kennispark in totaal Enschede en totaal Twente, uitgesplitst naar grootteklasse (2009 & 2023)

	Enschede		Twente	
	2009	2023	2009	2023
ZZP (1 wp)	2%	2%	0%	0%
Micro (2-10 wp)	4%	4%	1%	1%
Klein (10-50 wp)	11%	10%	3%	2%
Middelgroot (50-250 wp)	11%	14%	3%	4%
Groot (250 wp en meer)	10%	8%	3%	2%
Totaal	4%	3%	1%	1%

Tabel 9

Aandeel banen Kennispark in totaal Enschede en totaal Twente, uitgesplitst naar grootteklasse (2009 & 2023)

	Enschede		Twente	
	2009	2023	2009	2023
ZZP (1 wp)	2%	2%	0%	0%
Micro (2-10 wp)	5%	5%	1%	1%
Klein (10-50 wp)	12%	11%	3%	3%
Middelgroot (50-250 wp)	10%	13%	2%	3%
Groot (250 wp en meer)	16%	17%	6%	7%
Totaal	11%	11%	3%	3%

2.3 Kernposities

Op basis van de totale lijst van vestigingen op Kennispark zijn vestigingen die opgevat kunnen worden als onderdeel van de onderscheiden kernposities op het Kennispark: 'Medtech', 'Chiptech', 'Robotica', 'Advanced manufacturing', 'Materials' en 'Smart IT' in een gezamenlijke sessie met medewerkers van het Kernteam Kennispark gemarkeerd. Gezien de (nu nog) beperkte omvang van de 'Robotica' kernpositie is deze samengevoegd met 'Advanced manufacturing'. Nota bene: het betreft hier een (eerste) inventarisatie op basis waarvan de huidige omvang van deze kernposities kan worden geraamd.

Tabel 10

Totaal aantal vestigingen en banen Kennispark, per kernpositie (2023)

	vestigingen	banen	aantal werkzame personen van de grootste vestiging
Medtech	14	130	80
Chiptech	8	180	60
Advanced Manufacturing ⁷	84	1.820	150
Smart IT	75	1.100	130

Om meer inzicht te krijgen in de ontwikkeling van de vijf kernclusters is gekeken naar de leeftijd van vestigingen, meer specifiek het aantal vestigingen dat een maximale leeftijd van vijf jaar heeft (jonge bedrijven). Bij de grote kernposities Advanced Manufacturing en Smart IT is respectievelijk een kwart en een derde van de vestigingen maximaal vijf jaar oud. Het aantal banen behorende bij deze 'jonge' vestigingen is relatief beperkt.

Tabel 11

Aantal vestigingen en banen Kennispark met maximale leeftijd van 5 jaar, per kernpositie (2023)

	vestigingen	banen
Medtech	9	30
Chiptech	4	24
Advanced Manufacturing ³	22	64
Smart IT	26	130

⁷ Inclusief Robotica

3.

**Toegevoegde
waarde.**

3 Toegevoegde waarde

Naast aantal vestigingen en werkzame personen hanteren we ook toegevoegde waarde als indicatoren voor de economische ontwikkeling van Kennispark.

3.1 Even vooraf

Wat is toegevoegde waarde?

De toegevoegde waarde is het verschil tussen verkoop- en inkoopwaarde van een product of dienst. Zo koopt een bakker meel, gist, energie etc. in om brood te bakken. Het verschil tussen de inkoopkosten van de ingrediënten en de verkoopprijs van één brood is de toegevoegde waarde van één brood.

Bruto en netto toegevoegde waarde

Bruto toegevoegde waarde is de toegevoegde waarde inclusief de bedragen die gereserveerd worden voor vervanging. Of anders geformuleerd met de kosten van slijtage en vernieuwing van machines etc. wordt geen rekening gehouden. Netto toegevoegde waarde is de waarde die wordt toegevoegd minus de bedragen die gereserveerd worden voor vervanging.

Brutowinst

Natuurlijk maakt de bakker ook andere kosten dan afschrijving op machines etc. Zo zal de huur van het winkel/bedrijfspand, het salaris van de bakkersknecht etc. betaald en daarmee verrekend moeten worden in de prijs van de producten. Het verschil tussen de inkoopprijs inclusief de kosten van de productie en de verkoopprijs wordt brutowinst genoemd. Deze term wordt niet gehanteerd bij duiding van regionaal economische prestaties, maar wel voor individuele bedrijven en instellingen.

Toegevoegde waarde en werkgelegenheid

Toegevoegde waarde en werkgelegenheid zijn beide indicatoren om de ontwikkeling van de (regionale) economie te duiden. Werkgelegenheid is vanuit maatschappelijk oogpunt een belangrijke grootheid. 'Arbeid adelt' wordt wel gezegd en deelname aan het arbeidsproces heeft dan ook zowel op individueel niveau (deelname aan de maatschappij, betere gezondheid, economische zelfredzaamheid) als op niveau van de samenleving (draagvlak voorzieningen, lagere sociale lasten, impuls leefbaarheid, etc.) vele pluspunten.

Toch is het voor het succes van verschillende sectoren niet altijd een goede voorspeller. Door automatisering, robotisering en digitalisering is de ontwikkeling van de werkgelegenheid niet altijd een goede indicator. Zo stoten bijvoorbeeld de landbouw, de

industrie en de financiële sector arbeidsplaatsen uit met minder werkgelegenheid tot gevolg, maar neemt de omzet per werknemer sterk toe. We kunnen dan op basis van alleen de werkgelegenheidsontwikkeling niet zeggen dat het slecht gaat in deze branches. Vandaar dat wij bij Kennispunt Twente aan het verkennen zijn welke indicatoren nog meer geschikt zijn om de regionale ontwikkeling te duiden. Toegevoegde waarde is er daar een van. In dit hoofdstuk presenteren we de ontwikkeling van de toegevoegde waarde voor Kennispark als werklocatie en zoomen vervolgens in op het onderscheid tussen verzorgend en stuwend en naar sector.

Constance prijzen

We hanteren hierbij gegevens over de toegevoegde waarde in constante prijzen, met als basisjaar (voor het prijspeil) 2021. Hiermee tonen we de ontwikkeling die niet het gevolg is van prijsveranderingen.

3.2 Totaal naar deelgebied

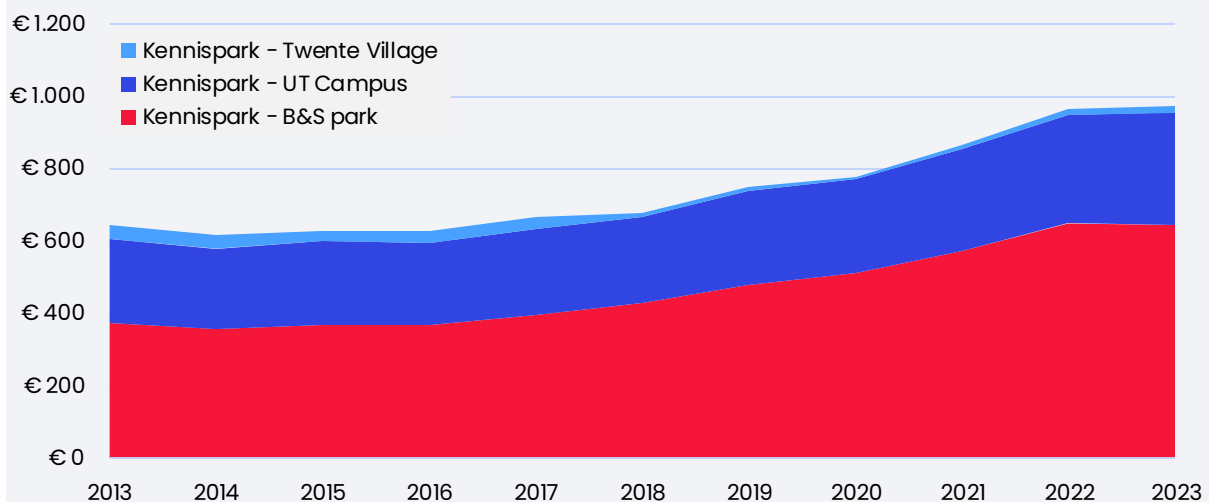
2023:

€ 973

miljoen toegevoegde
waarde

Tussen 2013 en 2023 is de toegevoegde waarde van de op Kennispark aanwezige vestigingen gestegen van € 643 miljoen naar € 973 miljoen (+51%). Doordat met name de bijdrage van B&S-park aan deze toegevoegde waarde is gegroeid, is het aandeel van dit gebied in het totaal ook opgelopen van 58 procent in 2013 naar 66 procent in 2023. De toegevoegde waarde van Twente Village is beperkt.

Figuur 11: Toegevoegde waarde Kennispark, Enschede (2013-2023; in € miljoen)

Bron: LISA; bewerking: Kennispunt Twente

Positie in gemeente en regio

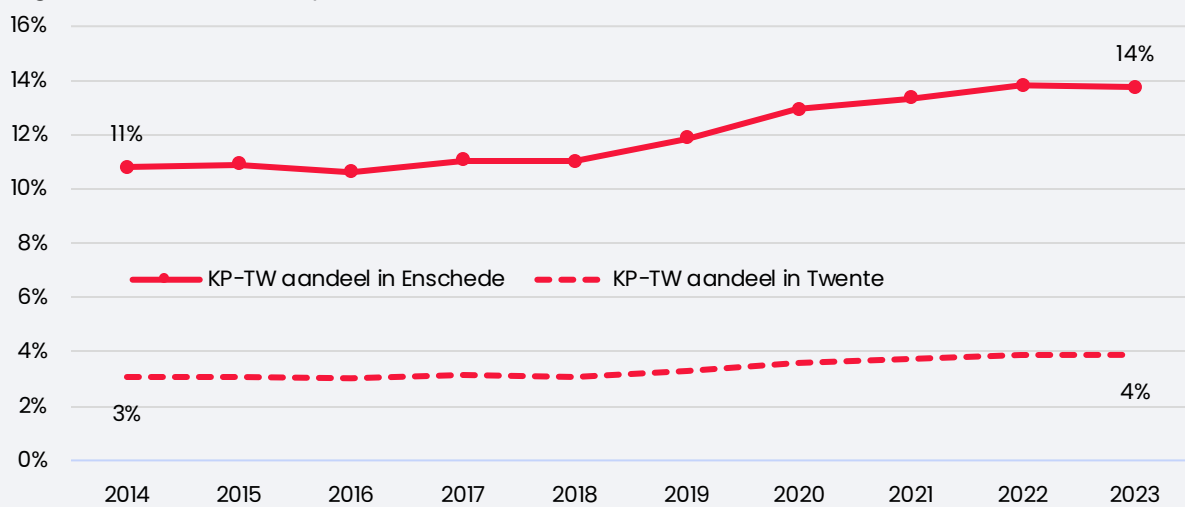
2023:

14%

van toegevoegde
waarde Enschede

Als we kijken naar de positie van Kennispark dan neemt deze in 2023 14 procent van de totale toegevoegde waarde van Enschede voor rekening. Gerelateerd aan Twente is dat aandeel 4 procent. Het gemeentelijke aandeel is sinds 2014 sterker toegenomen dan het regionale aandeel (+3 procentpunt versus +1 procentpunt).

Figuur 12: Aandeel Kennispark in totaal Enschede en totaal Twente (2014-2023)

Bron: LISA; bewerking: Kennispunt Twente

3.3 Toegevoegde waarde naar sector

Stuwend en verzorgend

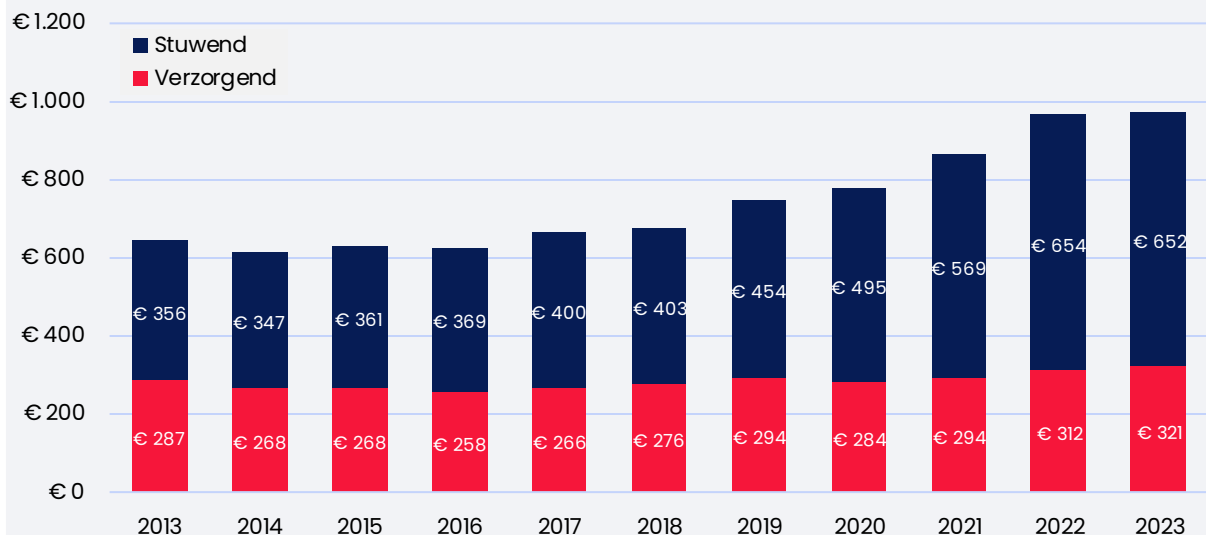
2023:

67%

behoort tot
stuwende sector

De totale toegevoegde waarde is te verdelen over de stuwende en de verzorgende sector. Voor de verzorgende sector geldt dat deze in de loop der jaren licht is toegenomen van € 287 naar € 321 miljoen (+12%). De toegevoegde waarde in de stuwende sector is opgelopen tot € 652 miljoen (+83%). Het aandeel stuwend is gegroeid van 55% in 2013 naar 67% in 2023.

Figuur13: Toegevoegde waarde Kennispark, stuwend/verzorgend, in € miljoen (2013-2023)

Bron: LISA; bewerking: Kennispunt Twente

Sector

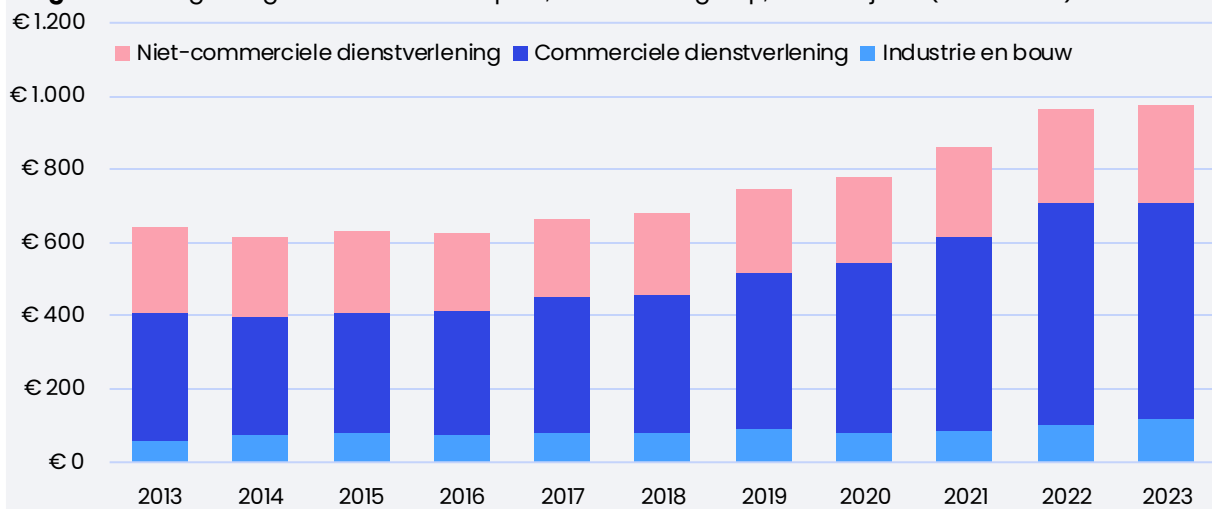
2023:

+89%

Toegevoegde waarde
zakelijke dienstverlening

Wanneer wordt ingezoomd op sectorniveau is te zien dat de toegevoegde wordt gedragen door drie sectoren: de zakelijke dienstverlening, onderwijs en industrie & bouw. De zakelijke dienstverlening is goed voor 54 procent van het totaal. Dit was in 2013 nog 43 procent. De toegevoegde waarde van deze sector op Kennispark is met 89 procent gestegen.

Figuur 13: Toegevoegde waarde Kennispark, naar sectorgroep, in € miljoen (2013-2023)

Bron: BIRO; bewerking: Kennispunt Twente

Tabel 12

Toegevoegde waarde Kennispark, naar sector, in € miljoen (2013 en 2023)

	2013	2023
Industrie	€ 54	€ 115
Bouw	€ 4	€ 2
Consumentendiensten	€ 17	€ 14
Logistiek & Groothandel	€ 47	€ 37
Zakelijke diensten	€ 278	€ 526
Financiële diensten	€ 7	€ 13
Overheid	€ 7	€ 2
Onderwijs	€ 217	€ 259
Zorg	€ 10	€ 7
Overig	€ 0	€ 0
Totaal	€ 643	€ 973

3.3 Toegevoegde waarde kernposities

Kernposities (indicatie)

2023:

€ 159

miljoen Advanced
Manufacturing

Van de vijf onderscheiden kernposities hebben de vestigingen die onder Advanced Manufacturing vallen een toegevoegde waarde van zo'n € 159 miljoen. Daarna volgt SmartIT met een geschatte toegevoegde waarde van 111 miljoen. De overige kernposities hebben vooralsnog een beperkte toegevoegde waarde.

Tabel 13

Toegevoegde waarde en aantal vestigingen Kennispark, per kernpositie, in € miljoen (2023)

	toegevoegde waarde	vestigingen*
Medtech	€ 28	14
Chiptech	€ 32	8
Robotica	-	1
Advanced Manufacturing	€ 159	83
Smart IT	€ 111	75

* Totaal aantal vestigingen, incl. niet gekoppelde vestigingen (zie ook tabel 10)

Nota bene: LISA heeft voor een aantal geselecteerde vestigingen niet de toegevoegde waarde kunnen bepalen omdat deze niet opgenomen waren in het landelijke vestigingenregister (bijvoorbeeld niet ingeschreven nevenvestigingen van organisaties die elders in Enschede of elders in Twente (of NL) een andere (hoofd-)vestiging hebben, maar door ons zijn aangetroffen in het gebied; of vestigingen die een verhuizing (nog) niet hebben doorgegeven of die nog niet is verwerkt, maar daar al wel actief zijn). De totale toegevoegde waarde per kernpositie is dus een indicatie.

Bijlagen.

Bijlagen

1 Indeling sectoren (SBI 2008)

Sectie	Afdeling	Beschrijving	Sector
B		Winning van delfstoffen	Industrie
C		Industrie	Industrie
D		Productie, distributie, handel in elektriciteit en aardgas	Industrie
E		Winning/distributie van water; afval(water)beheer,sanering	Industrie
F		Bouwnijverheid	Bouw
	45	Handel in en reparatie van auto's, motorfietsen, aanhangers	Consumentendiensten
	47	Detailhandel (niet in auto's e.d.)	Consumentendiensten
	55	Logiesverstrekking	Consumentendiensten
	56	Eet- en drinkgelegenheden	Consumentendiensten
	90	Kunst	Consumentendiensten
	91	Culturele uitleencentra, archieven, musea, dierentuinen	Consumentendiensten
	92	Loterijen en kansspelen	Consumentendiensten
	93	Sport en recreatie	Consumentendiensten
	95	Reparatie van computers en consumentenartikelen	Consumentendiensten
	96	Wellness en overige dienstverlening; uitvaartbranche	Consumentendiensten
	46	Groothandel en handelsbemiddeling (niet in auto's e.d.)	Logistiek en groothandel
	49	Vervoer over land	Logistiek en groothandel
	50	Vervoer over water	Logistiek en groothandel
	51	Luchtvaart	Logistiek en groothandel
	52	Opslag en dienstverlening voor vervoer	Logistiek en groothandel
	53	Post en koeriers	Logistiek en groothandel
J		Informatie en communicatie	Zakelijke diensten
L		Verhuur van en handel in onroerend goed	Zakelijke diensten
M		Advisering, onderzoek, special. zakelijke dienstverlening	Zakelijke diensten
N		Verhuur van roerende goederen, overige zakel. dienstverl.	Zakelijke diensten
K		Financiële instellingen	Financiële diensten
	84	Openbaar bestuur, overheidsdiensten, sociale verzekeringen	Overheid
	94	Levensbeschouwelijke en politieke organisaties	Overheid
P		Onderwijs	Onderwijs
Q		Gezondheids- en welzijnszorg	Zorg
A		Landbouw, bosbouw en visserij	Overig
	00	(Nog) onbekend/Geen bedrijfsactiviteiten	Overig
	97	Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel	Overig
	98	Niet-gespecificeerde productie v. goederen door particulieren	Overig
	99	Extraterritoriale organisaties en lichamen	Overig

2 Indeling Stuwend en Verzorgend

Stuwend of verzorgend	Afdeling	Afdeling omschrijving	Stuwend of verzorgend	Afdeling	Afdeling omschrijving
	00	(Nog) onbekend/Geen bedrijfsactiviteiten	Stuwend	51	Luchtvaart
Stuwend	01	Landbouw, jacht en dienstverlening voor de landbouw en jacht	Stuwend	52	Opslag en dienstverlening voor vervoer
Stuwend	02	Bosbouw, exploitatie van bossen en dienstverlening bosbouw	Stuwend	53	Post en koeriers
Stuwend	03	Vissrij en kweken van vis en schaaldieren	Verzorgend	55	Logiesverstrekking
Stuwend	06	Winning van aardolie en aardgas	Verzorgend	56	Eet- en drinkgelegenheden
Stuwend	08	Winning van delfstoffen (geen olie en gas)	Stuwend	58	Uitgeverijen
Stuwend	09	Dienstverlening voor de winning van delfstoffen	Stuwend	59	Productie en distributie van films en televisieprogramma's
Stuwend	10	Vervaardiging van voedingsmiddelen	Stuwend	60	Verzorgen en uitzenden van radio- en televisieprogramma's
Stuwend	11	Vervaardiging van dranken	Stuwend	61	Telecommunicatie
Stuwend	12	Vervaardiging van tabaksproducten	Stuwend	62	Dienstverl. activiteiten op het gebied van informatietechn.
Stuwend	13	Vervaardiging van textiel	Stuwend	63	Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie
Stuwend	14	Vervaardiging van kleding	Stuwend	64	Financiële instellingen (geen verzekeringen, pensioenfonds)
Stuwend	15	Vervaardiging van leer, lederwaren en schoenen	Stuwend	65	Verzekeringen en pensioenfonds (geen verplichte soc. verz.)
Stuwend	16	Primaire houtbewerking en vervaardiging van artik. van hout	Stuwend	66	Overige financiële dienstverlening
Stuwend	17	Vervaardiging van papier, karton en papier- en kartonwaren	Stuwend	68	Verhuur van en handel in onroerend goed
Stuwend	18	Drukkerijen, reproductie van opgenomen media	Stuwend	69	Rechtskundige dienstverlening, accountancy, belastingadvies
Stuwend	19	Vervaardiging van cokesovenproducten en aardolieverwerking	Stuwend	70	Holdings (geen financiële), interne concorderdiensten
Stuwend	20	Vervaardiging van chemische producten	Stuwend	71	Architecten, ingenieurs en technisch ontwerp en advies
Stuwend	21	Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	Stuwend	72	Spel- en ontwikkelingswerk
Stuwend	22	Vervaardiging van producten van rubber en kunststof	Stuwend	73	Reclame en marktonderzoek
Stuwend	23	Vervaardiging van overige niet-metaalhoudende minerale prod.	Stuwend	74	Industrieel ontwerp en vormgeving, fotografie, vertaling
Stuwend	24	Vervaardiging van metalen in primaire vorm	Verzorgend	75	Vetorinaire dienstverlening
Stuwend	25	Vervaardiging van prod. van metaal (geen machines en app.)	Stuwend	77	Verhuur en lease van auto's, consumentenartikelen, machines
Stuwend	26	Vervaardiging van computers, elektronische en optische mach.	Stuwend	78	Arbeidsbemiddeling, uitzendbureaus en personeelsbeheer
Stuwend	27	Vervaardiging van elektrische apparatuur	Verzorgend	79	Reisbemiddeling, reisorganisatie, toeristische informatie
Stuwend	28	Vervaardiging van overige machines en apparaten	Stuwend	80	Beveiliging en opsporing
Stuwend	29	Vervaardiging van auto's, aanhangwagens en opleggers	Stuwend	81	Facility management, reiniging en landschapsverzorging
Stuwend	30	Vervaardiging van overige transportmiddelen	Stuwend	82	Overige zakelijke dienstverlening
Stuwend	31	Vervaardiging van meubels	Verzorgend	84	Openbaar bestuur, overheidsdiensten, sociale verzekeringen
Stuwend	32	Vervaardiging van overige goederen	Verzorgend	85	Onderwijs
Stuwend	33	Reparatie en installatie van machines en apparaten	Verzorgend	86	Gezondheidszorg
Verzorgend	35	Productie, distributie, handel in elektriciteit, aardgas	Verzorgend	87	Vorploging, verzorging en begeleiding met overnachting
Verzorgend	36	Winning en distributie van water	Verzorgend	88	Maatschappelijke dienstverlening zonder overnachting
Verzorgend	37	Afvalwaterinzameling en -behandeling	Verzorgend	90	Kunst
Verzorgend	38	Afvalinzameling en -behandeling; voorbereiding tot recycling	Verzorgend	91	Culturele uitleenconcentra, archiveren, musea, diormentuinen
Verzorgend	39	Sanering en overig afvalbeheer	Verzorgend	92	Loterijen en kansspelen
Stuwend	41	Algemene burgerlijke en utiliteitsbouw, projectontwikkeling	Verzorgend	93	Sport en recreatie
Stuwend	42	Grond-, water- en wegenbouw (geen grondverzet)	Verzorgend	94	Levensbeschouwelijke en politieke organisaties
Stuwend	43	Gespecialiseerde werkzaamheden in de bouw	Verzorgend	95	Reparatie van computers en consumentenartikelen
Verzorgend	45	Handel in en reparatie van auto's, motorfietsen, aanhangsers	Verzorgend	96	Wellness en overige dienstverlening: uitvaartbranche
Verzorgend	46	Groothandel en handelsbemiddeling (niet in auto's o.d.)	Verzorgend	97	Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel
Verzorgend	47	Detailhandel (niet in auto's o.d.)	Verzorgend	98	Niet-gespecialiseerde productie v.goederen door particulieren
Stuwend	49	Vervoer over land	Verzorgend	99	Extraterritoriale organisaties en lichamen
Stuwend	50	Vervoer over water			

3 Ontwikkeling aantal banen

Stuwend en Verzorgend naar afdeling

Stuwend	2009	2015	2022	2023
01. Landbouw, jacht en dienstverlening voor de landbouw en jacht	0	0	0	0
13. Vervaardiging van textiel	20	30	40	40
14. Vervaardiging van kleding	0	0	0	0
17. Vervaardiging van papier, karton en papier- en kartonwaren	0	0	0	0
18. Drukkerijen, reproductie van opgenomen media	10	330	0	0
20. Vervaardiging van chemische producten	30	50	110	100
21. Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	0	0	0	0
22. Vervaardiging van producten van rubber en kunststof	0	0	0	0
24. Vervaardiging van metalen in primaire vorm	10	10	20	10
25. Vervaardiging van producten van metaal (geen machines en apparaten)	10	10	0	0
26. Vervaardiging van computers en van elektronische en optische apparatuur	90	230	390	420
27. Vervaardiging van elektrische apparatuur	110	100	100	100
28. Vervaardiging van overige machines en apparaten	10	40	10	50
31. Vervaardiging van meubels	0	0	0	0
32. Vervaardiging van overige goederen	20	10	10	10
33. Reparatie en installatie van machines en apparaten	0	0	10	0
41. Algemene burgerlijke en utiliteitsbouw en projectontwikkeling	0	10	10	10
42. Grond-, water- en wegenbouw (geen grondverzet)	0	0	0	0
43. Gespecialiseerde werkzaamheden in de bouw	0	50	0	10
49. Vervoer over land	0	0	0	10
50. Vervoer over water	0	0	0	0
52. Opslag en dienstverlening voor vervoer	90	180	10	10
53. Post en koeriers	30	0	0	0
58. Uitgeverijen	0	0	0	10
59. Productie en distributie van films en televisieprogramma's; maken en uitgeven van geluidsopnamen	120	70	70	50
61. Telecommunicatie	10	10	60	70
62. Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatietechnologie	540	820	1.030	1.110
63. Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie	0	10	100	60
64. Financiële instellingen (geen verzekeringen en pensioenfondsen)	70	10	30	40
66. Overige financiële dienstverlening	120	50	30	30
68. Verhuur van en handel in onroerend goed	10	20	170	170
69. Rechtskundige dienstverlening, accountancy, belastingadvisering en administratie	720	500	510	550
70. Holdings (geen financiële), conserndiensten binnen eigen concern en managementadvisering	380	420	600	550
71. Architecten, ingenieurs en technisch ontwerp en advies; keuring en controle	520	650	770	770
72. Speur- en ontwikkelingswerk	130	150	430	430
73. Reclame en marktonderzoek	670	530	380	360
74. Industrieel ontwerp en vormgeving, fotografie, vertaling en overige consultancy	90	60	60	90
77. Verhuur en lease van auto's, consumentenartikelen, machines en overige roerende goederen	0	0	0	0
78. Arbeidsbemiddeling, uitzendbureaus en personeelsbeheer	660	310	520	570
80. Beveiliging en opsporing	0	0	30	0
81. Facility management, reiniging en landschapsverzorging	0	0	0	0
82. Overige zakelijke dienstverlening	10	10	20	30
Totaal stuwend	4.480	4.680	5.520	5.640

Verzorgend	2009	2015	2022	2023
35. Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht	0	0	20	30
38. Afvalinzameling en -behandeling; voorbereiding tot recycling	10	0	0	0
45. Handel in en reparatie van auto's, motorfietsen en aanhangers	0	0	0	0
46. Groothandel en handelsbemiddeling (niet in auto's en motorfietsen)	200	250	250	260
47. Detailhandel (niet in auto's)	30	40	40	40
55. Logiesverstrekking	70	70	100	110
56. Eet- en drinkgelegenheden	70	50	50	50
79. Reisbemiddeling, reisorganisatie, toeristische informatie en reserveringsbureaus	360	20	10	0
84. Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen	0	0	10	10
85. Onderwijs	3.070	3.030	3.990	4.240
86. Gezondheidszorg	140	140	130	120
87. Verpleging, verzorging en begeleiding met overnachting	10	40	0	0
88. Maatschappelijke dienstverlening zonder overnachting	130	100	40	80
90. Kunst	0	0	30	30
93. Sport en recreatie	300	350	210	250
94. Levensbeschouwelijke en politieke organisaties, belangen- en ideële organisaties, hobbyclubs	80	60	10	10
96. Wellness en overige dienstverlening; uitvaartbranche	10	20	10	10
Totaal verzorgend	4.480	4.170	4.890	5.240

4 Aantallen naar BCI-clusters

Tabel 1

Ontwikkeling aantal vestigingen Kennispark, uitgesplitst naar deelgebied (2009-2023)

	2009	2015	2022	2023	'09-'23	'22-'23
A. R&D	10	16	21	22	12	1
- Twente Village	0	0	0	0	0	0
- B&S-park	7	11	14	14	7	0
- Universiteit	3	5	7	8	5	1
B. High-tech productie	13	14	17	21	8	4
- Twente Village	0	0	0	0	0	0
- B&S-park	9	11	12	15	6	3
- Universiteit	4	3	5	6	2	1
C. Technische diensten	52	53	46	54	2	8
- Twente Village	0	0	0	0	0	0
- B&S-park	44	41	37	38	-6	1
- Universiteit	8	12	9	16	8	7
D. ICT	52	72	66	70	18	4
- Twente Village	0	0	1	1	1	0
- B&S-park	38	44	43	45	7	2
- Universiteit	14	28	22	24	10	2
E. Onderzoek & onderwijs	14	12	18	16	2	-2
- Twente Village	0	1	1	1	1	0
- B&S-park	9	4	8	7	-2	-1
- Universiteit	5	7	9	8	3	-1
F. Overig	239	226	254	281	42	27
- Twente Village	23	14	21	24	1	3
- B&S-park	166	157	165	173	7	8
- Universiteit	50	55	68	84	34	16
Totaal	380	393	422	464	84	42

Bron: BIRO; bewerking: Kennispunt Twente

Tabel 2

Ontwikkeling aantal banen Kennispark, uitgesplitst naar deelgebied (2009-2023)

	2009	2015	2022	2023	'09-'23	'22-'23
A. R&D	130	150	430	430	300	0
- Twente Village						
- B&S-park	110	110	410	410	300	0
- Universiteit	20	40	20	20	0	0
B. High-tech productie	220	360	520	570	350	50
- Twente Village						
- B&S-park	210	350	440	480	280	40
- Universiteit	10	10	70	80	70	10
C. Technische diensten	710	770	880	930	220	50
- Twente Village	0	0	0	0	0	0
- B&S-park	680	710	840	870	190	30
- Universiteit	30	60	40	60	30	20
D. ICT	410	720	990	950	540	-40
- Twente Village	0	0	0	0	0	0
- B&S-park	390	670	930	890	500	-40
- Universiteit	20	60	50	60	40	0
E. Onderzoek & onderwijs	3.070	3.030	3.990	4.240	1.170	250
- Twente Village	0	30	40	50	50	0
- B&S-park	70	40	60	70	-10	10
- Universiteit	3.000	2.970	3.890	4.130	1.130	240
F. Overig	4.440	3.820	3.610	3.770	-670	160
- Twente Village	1.100	970	350	370	-730	20
- B&S-park	3.120	2.610	2.930	3.030	-80	100
- Universiteit	220	240	330	370	150	40
Totaal	8.960	8.860	10.410	10.880	1.920	470

Bron: BIRO; bewerking: Kennispunt Twente